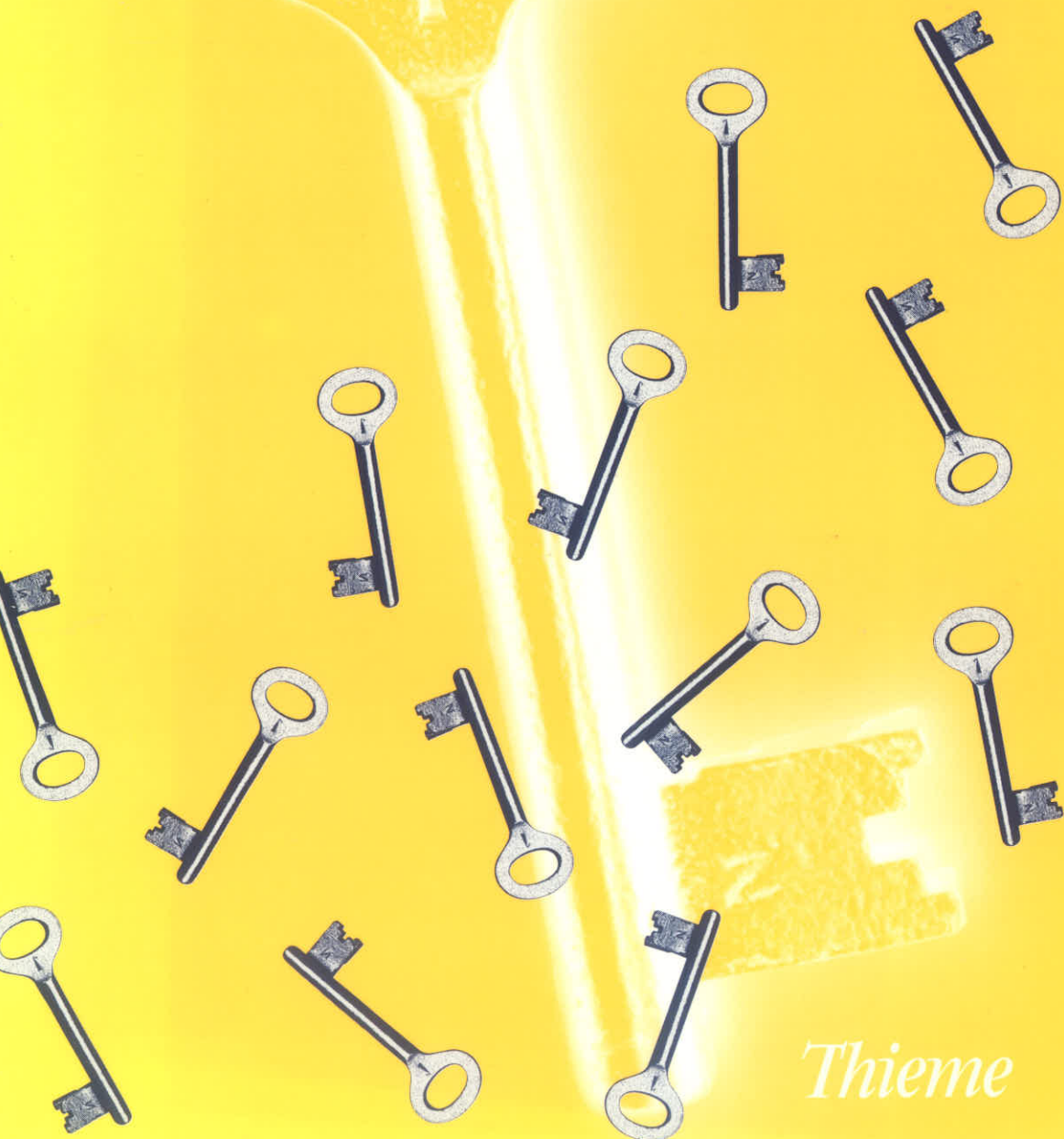

Theorieboek

L'Entrée

GRAMMATICA FRANS VOOR DE BASISVORMING

Gitta van 't Land & Ina van Iterson

Thieme

1 Lidwoord

- 1.1 Un, une, des
- 1.2 Le, la, l'
- 1.3 Les
- 1.4 Du, de la, de l', des
- 1.5 A, à la, à l', au, aux
- 1.6 Namen van landen en werelddelen
- 1.7 Delend lidwoord

2 Het meervoud van het zelfstandig naamwoord

Voor het zelfstandig naamwoord: zie paragraaf 1.2

3 Bijvoeglijk naamwoord

- 3.1 De plaats
- 3.2 De vorm
- 3.3 Andere vormen van het bijvoeglijk naamwoord

4 Trappen van vergelijking

- 4.1 Vergrotende trap bij het bijvoeglijk naamwoord
Voor uitleg bijvoeglijk naamwoord: zie paragraaf 3.1
- 4.2 Overtreffende trap bij het bijvoeglijk naamwoord
- 4.3 *Bon* en *bien*

5 Persoonlijk voornaamwoord

- 5.1 Persoonlijk voornaamwoord als onderwerp
- 5.2 *Il, ils, elle* en *elles* voor personen en dingen
- 5.3 Persoonlijk voornaamwoord als lijdend voorwerp
- 5.4 Persoonlijk voornaamwoord als meewerkend voorwerp

6 Bezittelijk voornaamwoord**7 Aanwijzend voornaamwoord****8 Persoonlijk voornaamwoord: vervolg**

- 8.1 Persoonlijk voornaamwoord: losstaand, na voorzetsels en na *c'est*
- 8.2 En
- 8.3 Y

9 Betrekkelijk voornaamwoord

- 9.1 Wat is een betrekkelijk voornaamwoord?
- 9.2 Betrekkelijk voornaamwoord als onderwerp en als lijdend voorwerp

10 Vragend voornaamwoord

11

Tout: alle vormen

12

Getallen

12.1

Hoofdtelwoorden

12.2

Rangtelwoorden

13

Vragende zinnen maken

14

Ontkenning

15

Regelmatige werkwoorden op *er*

15.1

Regelmatige werkwoorden op *er*: tegenwoordige tijd

15.2

Regelmatige werkwoorden op *er*: voltooid tijd

15.3

Regelmatige werkwoorden op *er*: verleden tijd

15.4

Regelmatige werkwoorden op *er*: toekomstige tijd

16

Regelmatige werkwoorden op *re*

16.1

Regelmatige werkwoorden op *re*: tegenwoordige tijd

16.2

Regelmatige werkwoorden op *re*: voltooid tijd

16.3

Regelmatige werkwoorden op *re*: verleden tijd

16.4

Regelmatige werkwoorden op *re*: toekomstige tijd

17

Regelmatige werkwoorden op *ir*

17.1

Regelmatige werkwoorden op *ir*: tegenwoordige tijd

17.2

Regelmatige werkwoorden op *ir*: voltooid tijd

17.3

Regelmatige werkwoorden op *ir*: verleden tijd

17.4

Regelmatige werkwoorden op *ir*: toekomstige tijd

18

Onregelmatige werkwoorden

18.1

Avoir

18.2

Etre

18.3

Aller

18.4

Faire

18.5

Vouloir

18.6

Pouvoir

18.7

Savoir

18.8

Venir

18.9

Voir

18.10

Partir

18.11

Prendre

18.12

Connaître

18.13

Lire

18.14

Dire

19

Wederkerende werkwoorden (werkwoorden met *zich* ervoor)

20

Gebiedende wijs

1 Lidwoord

1.1 Un, une, des

un garçon = een jongen
une fille = een meisje

Let op:

des garçons = jongens
des filles = meisjes

un, une = een
des = -

● ● ● Oefening lidwoord un, une, des

Vul in. Je kunt kiezen uit: **un, une** en **des**.

- 1 Tu veux ___ coca?
- 2 Non, je voudrais ___ limonade.
- 3 Je vais chez le boulanger pour acheter ___ baguette.
- 4 Il y a encore ___ oeufs dans le frigo?
- 5 Non, seulement ___ litre de lait.
- 6 Donne-moi ___ orange s'il te plaît.
- 7 J'ai ___ stylo dans mon étui.
- 8 Il a ___ belle montre.
- 9 Il y a ___ tarif spécial.
- 10 C'est ___ actrice très connue.

1.2 Le, la, l'

le garçon = de jongen
le livre = het boek

la fille = het meisje
la table = de tafel

Er zijn **le**-woorden en **la**-woorden in het Frans.

Nieuwe woorden moet je altijd met **le** of **la** óf met **un** of **une** ervoor leren.

In een woordenboek staat achter zelfstandige naamwoorden altijd **m** of **f**.

Zelfstandige naamwoorden zijn:

- Namen van dingen: de tafel.
- Namen van dieren: de eekhoorn.
- Namen van mensen: Jan, de agent.

Als er **m** achter een zelfstandig naamwoord staat, is het een **le**-woord.
Staat er **f** achter, dan is het een **la**-woord.

Le-woorden noem je **mannelijk**. **La**-woorden noem je **vrouwelijk**.

le	→	un	→	masculin (m)	=	mannelijk
la	→	une	→	féminin (f)	=	vrouwelijk

l'enfant (m) = *het kind*

l'école (f) = *de school*

l'élève (m) = *de leerling*

	a	
	e	
le, la	voor i	wordt l'
	o	
	u	

l'	→	un	→	mannelijk (m)
	→	une	→	vrouwelijk (f)

L'-woorden kun je het beste leren met **un** of **une** ervoor.

1.3 Les

le garçon → **les** garçons = *de jongens*

la fille → **les** filles = *de meisjes*

l'enfant → **les** enfants = *de kinderen*

Le, la en **l'** worden in het meervoud **les**.

Achter het zelfstandig naamwoord komt een **s** die je wel schrijft, maar niet hoort.

le	
la	→ les
l'	

● ● ● Oefening lidwoord **le, la, l', les**

Vul in. Je kunt kiezen uit: **le, la, l'** en **les**.

- 1 Où est ___ pomme?
- 2 Elle est dans ___ panier.
- 3 Tu aimes ___ oranges?
- 4 Non, je préfère ___ prunes.
- 5 J'ai mis ___ abricot dans le frigo.

● ● ● Oefening lidwoord les

Zet de volgende woorden in het meervoud.

- 1 le livre
- 2 la table
- 3 l'enfant
- 4 la femme
- 5 l'ananas

1.4 Du, de la, de l', des

la voiture **de** madame Leroc = *de auto van mevrouw Leroc*
de = *van*

la bicyclette **de la** fille →
la bicyclette **de la** fille = *de fiets van het meisje*
de + la → de la

le jouet **de l'**enfant →
le jouet **de l'**enfant = *het speelgoed van het kind*
de + l' → de l'

la mobylette **de le** garçon →
la mobylette **du** garçon = *het brommertje van de jongen*
de + le → du!

la voiture **de les** dames →
la voiture **des** dames = *de auto van de dames*
de + les → des!

de + la	→	de la
de + l'	→	de l'

de + le	→	du
de + les	→	des

● ● ● Oefeningen lidwoord *du, de la, de l', des*

Kruis het juiste vakje aan. Kijk naar het woord dat direct na de vakjes staat.

- Is dat woord meervoud? → **des**
 Is dat woord enkelvoud? → **du (le-woord)**
   de la (la-woord)
   de l' (l'-woord)

	du	de la	de l'	des	
1 Les cadeaux					mère de Karim.
2 Le chat					professeur.
3 La couleur					t-shirts.
4 Les fenêtres					maison.
5 La chambre					enfant.

Vul in. Je kunt kiezen uit: **de, du, de la, de l'** en **des**. Zie de vorige oefening.

- C'est le livre ___ Monique?
- Non, c'est le livre ___ garçon là-bas.
- La couleur ___ guirlandes (= *slingers*) est jaune.
- Le professeur ___ classe 2b est malade.
- Les maillots ___ équipe sont bleus.

Combineer onderstaande woorden. Kijk eerst even naar het voorbeeld.

Voorbeeld:

le directeur – l'école → le directeur de l'école

1 la cravate	– l'homme
2 le vélo	– le garçon
3 le sac	– la fille
4 les passeports	– les touristes
5 la carte	– le restaurant

1.5 A, à la, à l', au, aux

Je donne le livre **à** Jean. = *Ik geef het boek **aan** Jean.*

à = *aan*

Je donne la glace **à la** fille. →

Je donne la glace **à la** fille. = *Ik geef het ijsje **aan het** meisje.*

à + la → à la

Je donne le jouet **à l'**enfant. →

Je donne le jouet **à l'**enfant. = *Ik geef het speelgoed **aan het** kind.*

à + l' → à l'

L'Entrée

Je donne le cd **à le** garçon. →

Je donne le cd **au** garçon. = *Ik geef de cd **aan de** jongen.*

à + le → au!

Je donne le livre **à les** élèves. →

Je donne le livre **aux** élèves. = *Ik geef het boek **aan de** leerlingen.*

à + les → aux!

à + la → à la

à + l' → à l'

à + le → au

à + les → aux

● ● ● Oefeningen lidwoord à, à la, à l', au, aux

Kruis het juiste vakje aan. Kijk naar het woord dat direct na de vakjes staat.

Is dat woord meervoud? → **aux**

Is dat woord enkelvoud? → **au (le-woord)**

à la (la-woord)

à l' (l'-woord)

- 1 Suzanne va
- 2 Ma mère va
- 3 Je pense
- 4 Il paye cinq francs
- 5 Elle téléphone

au	à la	à l'	aux

concert d'Alliance Ethnik.
boulangerie.
exposé que je dois faire.
marchand de journaux.
amis de son frère.

Vul in. Je kunt kiezen uit: **à, à la, à l', au** en **aux**. Zie de vorige oefening.

- 1 Il demande ___ Samira de jouer avec lui.
- 2 Pascal achète des timbres ___ bureau de poste.
- 3 Ce soir elle va ___ discothèque avec ses copines.
- 4 Elle veut aller ___ plage avec Jama.
- 5 Je vais téléphoner ___ parents de Jacques.

1.6 Namen van landen en werelddelen

Namen van landen zijn zelfstandige naamwoorden.

Je kunt de namen van landen het beste leren met **le** of **la** ervoor.

De meeste landen zijn *la*-landen:

la Belgique	<i>België</i>
la Chine	<i>China</i>
la France	<i>Frankrijk</i>
la Hollande	<i>Nederland</i>
la Norvège	<i>Noorwegen</i>
la Pologne	<i>Polen</i>
la Russie	<i>Rusland</i>
la Suède	<i>Zweden</i>
la Suisse	<i>Zwitserland</i>
la Turquie	<i>Turkije</i>

L'-landen:

l'Algérie (f)	<i>Algerije</i>
l'Allemagne (f)	<i>Duitsland</i>
l'Angleterre (f)	<i>Engeland</i>
l'Autriche (f)	<i>Oostenrijk</i>
l'Espagne (f)	<i>Spanje</i>
l'Indonésie (f)	<i>Indonesië</i>
l'Irlande (f)	<i>Ierland</i>
l'Italie (f)	<i>Italië</i>

De volgende landen zijn *le*-landen:

le Canada	<i>Canada</i>
le Danemark	<i>Denemarken</i>
le Japon	<i>Japan</i>
le Luxembourg	<i>Luxemburg</i>
le Maroc	<i>Marokko</i>
le Portugal	<i>Portugal</i>
le Sénégal	<i>Senegal</i>
le Surinam	<i>Suriname</i>

Sommige landen zijn altijd meervoud:

les Etats-Unis	<i>de Verenigde Staten</i>
les Pays-Bas	<i>Nederland</i>

Werelddelen:

l'Afrique (f)	<i>Afrika</i>
l'Amérique (f)	<i>Amerika</i>
l'Asie (f)	<i>Azië</i>
l'Europe (f)	<i>Europa</i>

Naar of **in** een land:

le Portugal	→	au Portugal	= <i>in Portugal, naar Portugal</i>
la France	→	en France	= <i>in Frankrijk, naar Frankrijk</i>
l'Italie	→	en Italie	= <i>in Italië, naar Italië</i>
les Pays-Bas	→	aux Pays-Bas	= <i>in Nederland, naar Nederland</i>

la -landen	→	en
l' -landen	→	en
.....		
le -landen	→	au
les -landen	→	aux

Oefeningen landennamen

Vul in. Je kunt kiezen uit: **le, la, l' en les.**

- 1 J'aime bien ___ France.
- 2 Mais je préfère ___ Etats-Unis.
- 3 ___ Hollande est un petit pays.
- 4 Tu connais ___ Italie?
- 5 ___ Portugal est dans le sud-ouest de l'Europe.

Vul in. Je kunt kiezen uit: **en, au en aux.**

- 1 Vous allez ___ Espagne?
- 2 Non, nous allons ___ Portugal.
- 3 Ton frère habite ___ Etats-Unis?
- 4 Non, il habite ___ Luxembourg.
- 5 Vous allez ___ Hollande?
- 6 Non, nous voulons passer quinze jours ___ Italie.
- 7 J'ai un ami ___ Angleterre et une amie ___ Pays-Bas.
- 8 Mon frere travaille ___ Suisse.
- 9 Il est allé ___ Allemagne et ___ Autriche.
- 10 Ta famille habite ___ Surinam?

1.7 Delend lidwoord

le coca	= de cola
la bière	= het bier
l'eau	= het water
les croissants	= de croissants

Als je in het Nederlands zegt:

- cola
- bier
- water
- croissants,

dan zeg je in het Frans:

- **du** coca
- **de la** bière
- **de l'**eau
- **des** croissants.

Du, de la, de l' en des zijn delende lidwoorden.

le -woorden	→	du
la -woorden	→	de la
l' -woorden	→	de l'
les -woorden	→	des

De gebruik je:

- na een ontkenning:

Il a un chat? = *Heeft hij een kat?*
Non, il n'a pas **de** chat. = *Nee, hij heeft geen kat.*

De gebruik je ook:

- na een woord dat een hoeveelheid aangeeft:

un kilo **de** pommes = *een kilo appels*
une bouteille **de** vin = *een fles wijn*
beaucoup **d'**argent = *veel geld*
Combien **de** chambres? = *Hoeveel kamers?*

	du	
• na een ontkenning:	de la	→ de
• na woorden van hoeveelheid:	de l'	
	des	

● ● ● Oefeningen delend lidwoord

Vul in. Je kunt kiezen uit: **du, de la, de l'** en **des**.

- 1 Tu veux ___ limonade?
- 2 Non, je voudrais ___ coca.
- 3 Je prends ___ café.
- 4 Tu veux encore ___ frites?
- 5 Non, merci, je veux ___ pommes de terre.
- 6 Il y a ___ eau minérale dans le frigo?
- 7 Oui, et j'ai acheté aussi ___ coca.
- 8 Vous avez ___ cartes postales?
- 9 Oui, vous voulez ___ timbres aussi?
- 10 Je prends ___ vin.

Vul in. Je kunt nu kiezen uit: **de, d', du, de la, de l'** en **des**.

- 1 Tu veux ___ sirop?
- 2 Non, merci, je ne veux pas ___ sirop.
- 3 Combien ___ fromage voulez-vous?
- 4 Je voudrais un kilo ___ fromage, s'il vous plaît.
- 5 Tu as ___ posters d'MC Solaar?
- 6 Oui, j'ai beaucoup ___ posters d'MC Solaar.
- 7 C'est ___ vin rouge?
- 8 Tu as acheté ___ salade verte?
- 9 Non, j'ai acheté ___ haricots verts.
- 10 As-tu assez ___ argent?
- 11 Non, je n'ai plus ___ argent.
- 12 Il y a ___ lait dans le frigo?
- 13 Non, nous n'avons pas acheté ___ lait.

2 Het meervoud van het zelfstandig naamwoord

Voor uitleg van het zelfstandig naamwoord kun je nog even naar paragraaf 1.2 kijken!

des garçons = *jongens*

des filles = *meisjes*

le garçon = *de jongen*

les garçons = *de jongens*

la fille = *het meisje*

les filles = *de meisjes*

l'hôtel = *het hotel*

les hôtels = *de hotels*

In het meervoud komt achter het zelfstandig naamwoord een **s** die je wel schrijft, maar niet hoort.

Bij woorden die op **al** eindigen, komt er **aux**.

le journal = *de krant*

les journaux = *de kranten*

Bij woorden die op **eau** en **eu** eindigen, komt er geen **s** maar een **x**.

le château = *het kasteel*

les châteaux = *de kastelen*

le jeu = *het spel*

les jeux = *de spelen*

al	→	aux
eau	→	eaux
eu	→	eux

Als je een zelfstandig naamwoord in het woordenboek wilt opzoeken, moet je kijken bij het enkelvoud van dat woord.

Dan zie je ook of dat zelfstandig naamwoord een **le**-woord (m) of een **la**-woord (f) is.

● ● ● Oefeningen zelfstandig naamwoord meervoud

Zet de volgende woorden in het meervoud.

1 l'enfant	6 l'arbre
2 la voiture	7 la dame
3 le livre	8 le journal
4 le château	9 le bras
5 le cheval	10 le jeu

En zet de volgende woorden in het enkelvoud.

1 les prénoms	6 les vêtements
2 les généraux	7 les amies
3 les éléphants	8 les enfants
4 les cadeaux	9 les cheveux
5 les chaussures	10 les images

Vertaal de volgende woorden in het Frans.

1 de appels	6 de kranten
2 kastelen	7 katten
3 de mannen	8 leerlingen
4 de kinderen	9 de spelen
5 de scholen	10 jongens

3 Bijvoeglijk naamwoord

3.1 De plaats

Het bijvoeglijk naamwoord zegt iets over het zelfstandig naamwoord waar het bij hoort.

Voorbeelden:

le garçon **sympa** = de **aardige** jongen
le café **noir** = de **zwarte** koffie

In het Frans staat het bijvoeglijk naamwoord meestal achter het zelfstandig naamwoord. Kijk maar naar de voorbeelden hierboven.

De volgende bijvoeglijke naamwoorden staan vóór het zelfstandig naamwoord:

beau = <i>mooi</i>	haut = <i>hoog</i>
bon = <i>goed</i>	long = <i>lang</i>
joli = <i>aardig</i>	gros = <i>dik</i>
jeune = <i>jong</i>	meilleur = <i>beter</i>
vieux = <i>oud</i>	nouveau = <i>nieuw</i>
grand = <i>groot</i>	autre = <i>ander</i>
petit = <i>klein</i>	

Deze bijvoeglijke naamwoorden zul je vaak gebruiken.

Voorbeelden:

le **joli** garçon = de leuke jongen
 le **vieux** monsieur = de oude meneer

3.2 De vorm

le (m)	la (f)	l' (m of f)	les (m)	les (f)
-	e	- of e	s	es

schema 1

le chat noir = de zwarte kat
 les chats noirs = de zwarte katten

la robe verte = de groene rok
 les robes vertes = de groene rokken

l'histoire intéressante = het interessante verhaal
 les histoires intéressantes = de interessante verhalen

l'avion bleu = het blauwe vliegtuig
 les avions bleus = de blauwe vliegtuigen

Let op:

- laatste letter bijvoeglijk naamwoord **e** → bij **la**-woorden geen e erbij
 la fille triste = het trieste meisje
 les filles tristes = de trieste meisjes
- laatste letter bijvoeglijk naamwoord **s** → bij **les**-woorden geen s erbij
 le pain frais = het verse brood
 les pains frais = de verse broden

3.3 Andere vormen van het bijvoeglijk naamwoord

Er zijn een paar bijvoeglijke naamwoorden die zich niet helemaal aan schema 1 houden. Bij **la**-woorden verdubbelt dan de laatste letter.

Voorbeeld: gros → grosse

le-woorden of l'-woorden (m)	la-woorden of l'-woorden (f)	les-woorden (m)	les-woorden (f)	
gros	grosse	gros	grosses	dik
bon	bonne	bons	bonnes	goed
naturel	naturelle	naturels	naturelles	natuurlijk
gras	grasse	gras	grasses	vet
gentil	gentille	gentils	gentilles	aardig

schema 2

● ● ● Oefeningen bijvoeglijk naamwoord

Kies de goede vorm van het bijvoeglijk naamwoord.

- 1 J'ai acheté un camion vert/verte/verts/vertes.
- 2 Dans la rue il y a deux maisons jaune/jaunes.
- 3 C'est un grand/grande/grands/grandes garçon.
- 4 J'ai mis tes jeans bleu/bleue/bleus/bleues dans la valise.
- 5 Monique est une fille blond/blonde/blonds/blondes.

Kies de goede vorm van het bijvoeglijk naamwoord.

- 1 Quel gros/grosse/grosses livre!
- 2 Elle est une très bon/bonne/bons/bonnes élève.
- 3 Marc est gentil/gentille/gentils/gentilles.
- 4 Le beurre est un produit gras/grasse/grasses.
- 5 Ce professeur a l'air naturel/naturelle/naturels/naturelles.

Kies de goede vorm van het bijvoeglijk naamwoord.

- 1 Il y a des enfants gentil/gentille/gentils/gentilles dans la classe?
- 2 Oui, mais je n'aime pas les professeurs.
Ils sont embêtant/embêtante/embêtants/embêtantes.
- 3 Tu prends un café noir/noire/noirs/noires?
- 4 Non, merci. Je préfère un vin rouge/rouges.
- 5 Selon moi, Céline Dion est une bon/bonne/bons/bonnes chanteuse.

Er zijn nog een paar bijvoeglijke naamwoorden die zich niet aan schema 1 houden.

le-woorden of l'-woorden (m)	la-woorden of l'-woorden (f)	les-woorden (m)	les-woorden (f)	
neuf	neuve	neufs	neuves	nieuw
heureux	heureuse	heureux	heureuses	gelukkig
doux	douce	doux	douces	zacht
fou	folle	fous	folles	gek
long	longue	longs	longues	lang
frais	fraîche	frais	fraîches	vers
blanc	blanche	blancs	blanches	wit
sec	sèche	secs	sèches	droog

schema 3

En ten slotte zijn er een paar bijvoeglijke naamwoorden die zich helemaal niet aan schema 1 houden.

le-woorden	l'-woorden (m)	la-woorden of l'-woorden (f)	les-woorden (m)	les-woorden (f)	
beau	bel	belle	beaux	belles	mooi
vieux	vieil	vieille	vieux	vieilles	oud
nouveau	nouvel	nouvelle	nouveaux	nouvelles	nieuw

schema 4

● ● ● Oefeningen bijvoeglijk naamwoord

Kies in de volgende zinnen de goede vorm van het bijvoeglijk naamwoord.

- 1 Il n'y a plus de lait frais/fraîche/fraîches dans le frigo.
- 2 Le directeur de cette école est vraiment fou/folle/fous/folles.
- 3 Marianne a acheté une voiture blanc/blanche/blancs/blanches.
- 4 Philippe est très heureux/heureuse/heureuses avec Sandrine.
- 5 Mon sac est encore tout neuf/neuve/neufs/neuves.

Wat is de goede vorm van het bijvoeglijk naamwoord?

- 1 C'est un vieux/vieil/vieille/vieilles arbre.
- 2 Voilà une très beau/bel/belle/beaux/belles maison.
- 3 Mes grand-parents sont très vieux/vieil/vieille/vieilles.
- 4 Nous avons un nouveau/nouvel/nouvelle/nouveaux/nouvelles prof de français.
- 5 Paris est une beau/bel/belle/beaux/belles ville.

4 Trappen van vergelijking

duur – duurder – duurst

vergroten trap: duurder

overtreffende trap: duurst

4.1 Vergroten trap bij het bijvoeglijk naamwoord

Kijk voor de uitleg van het bijvoeglijk naamwoord nog even naar paragraaf 3.1.

Le château est **plus grand** que la maison. =
Het kasteel is groter dan het huis.

La moto est **plus grande** que la bicyclette. =
De motor is groter dan de fiets.

L'homme (m) est **plus grand** que le singe. =
De mens is groter dan de aap.

L'école (f) est **plus grande** que le bureau de poste. =
De school is groter dan het postkantoor.

Les garçons (m) sont **plus grands** que les gars. =
De jongens zijn groter dan de jochies.

Les danseuses (f) sont **plus grandes** que les athlètes. =
De danseressen zijn groter dan de atleten.

Vergrotende trap bijvoeglijk naamwoord:

groter dan = plus grand(e)(s) que

even groot als = aussi grand(e)(s) que

minder groot dan = moins grand(e)(s) que

● ● ● Oefening vergrotende trap bijvoeglijk naamwoord

Vertaal de woorden die tussen haakjes staan.

- 1 Jacqueline est _____ (*kleiner dan*) sa soeur.
- 2 Mais elle est _____ (*aardiger*).
- 3 Quelle ville est _____ (*interessanter dan*) Paris?
- 4 La Tour Eiffel est _____ (*hoger dan*) Notre-Dame.
- 5 Je suis _____ (*dikker dan*) Marie.

4.2 Overtreffende trap bij het bijvoeglijk naamwoord

Le melon est le plus grand. =

De meloen is het grootst.

La poire est la plus grande. =

De peer is het grootst.

L'ananas (m) est le plus grand. =

De ananas is het grootst.

L'orange (f) est la plus grande. =

De sinaasappel is het grootst.

Les melons (m) sont les plus grands. =

De meloenen zijn het grootst.

Les poires (f) sont les plus grandes. =

De peren zijn het grootst.

Als het bijvoeglijk naamwoord achter het zelfstandig naamwoord staat, zet je **le plus**, **la plus** of **les plus** ook achter het zelfstandig naamwoord.

le cd **le plus** intéressant =
de interessantste cd

la fille **la plus** intelligente =
het intelligentste meisje

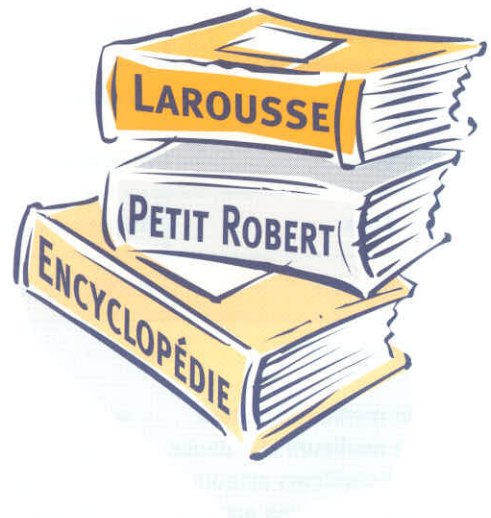
mes amis **les plus** sympathiques =
mijn aardigste vrienden

Als het bijvoeglijk naamwoord vóór het zelfstandig naamwoord staat, zet je **le plus**, **la plus** of **les plus** ook vóór het zelfstandig naamwoord.

le plus petit garçon =
de kleinste jongen

la plus grande fille =
het grootste meisje

les plus gros livres =
de dikste boeken

Overtreffende trap bijvoeglijk naamwoord

	le plus .....
het .....st =	la plus .....
	les plus .....

Trappen van vergelijking bijvoeglijk naamwoord

	le-woord of l'-woord (m)	la-woord of l'-woord (f)	les-woord (m)	les-woord (f)	
	grand	grande	grands	grandes	groot
vergroten- de trap	plus grand	plus grande	plus grands	plus grandes	groter
overtreffende trap	le plus grand	la plus grande	les plus grands	les plus grandes	het grootst

schema 5

● ● ● Oefening overtreffende trap bijvoeglijk naamwoord

Maak het Franse zinnetje af.

- 1 Jacqueline est _____ (het kleinst).
- 2 Mais elle est _____ (het aardigst).
- 3 Quelle ville est _____ (het interessantst)?
- 4 La Tour Eiffel est _____ (het hoogst).
- 5 Je suis _____ (het grootst) de tout le monde.

4.3 Bon en bien

Met deze woorden is iets bijzonders aan de hand:

Bijvoeglijk naamwoord

goed	beter	best
bon	meilleur	le meilleur
bonne	meilleure	la meilleure
bons	meilleurs (m)	les meilleurs (m)
bonnes	meilleures (f)	les meilleures (f)

schema 6

le meilleur chanteur	= de beste zanger
la meilleure chanteuse	= de beste zangeres
les meilleurs acteurs	= de beste acteurs
les meilleures actrices	= de beste actrices

Bijwoord

goed	beter	best
bien	mieux	le mieux

schema 7

Paul chante bien.	= Paul zingt goed.
Anne chante mieux.	= Anne zingt beter.
Jeannette chante le mieux.	= Jeannette zingt het best.

5 Persoonlijk voornaamwoord

5.1 Persoonlijk voornaamwoord als onderwerp

Moniek gaat naar huis.

Moniek = onderwerp

Je regarde la télé.	= Ik kijk televisie.
Tu regardes la télé.	= Jij kijkt televisie.
Il regarde la télé.	= Hij kijkt televisie.
Elle regarde la télé.	= Zij kijkt televisie.
On regarde la télé.	= Men kijkt televisie.
Nous regardons la télé.	= Wij kijken televisie.
Vous regardez la télé.	= Jullie kijken televisie. / U kijkt televisie.
Ils regardent la télé.	= Zij kijken televisie.
Elles regardent la télé.	= Zij kijken televisie.

On kan twee dingen betekenen:

- men
- wij.

In spreektaal betekent **on** vaak **wij**.

On va sortir? = *Zullen we uitgaan?*

5.2 **Il, ils, elle en elles** voor personen en dingen

Voilà **Philippe**. **Il** va à l'école. =
Daar is Philippe. Hij gaat naar school.

Où est **le livre**? **Il** est sur la table. =
Waar is het boek? Het ligt op tafel.

Voilà **Philippe et Paul**. **Ils** vont à l'école. =
Daar zijn Philippe en Paul. Zij gaan naar school.

Où sont **les livres**? **Ils** sont sur la table. =
Waar zijn de boeken? Zij liggen op tafel.

Voilà **Marie**. **Elle** va au cinéma. =
Daar is Marie. Zij gaat naar de bioscoop.

Où est **la bouteille d'eau**? **Elle** est dans le frigo. =
Waar is de fles water? Hij staat in de koelkast.

Voilà **Marie et Jamila. Elles** vont en ville. =
Daar zijn Marie en Jamila. Zij gaan naar de stad.

Où sont **les bouteilles d'eau? Elles** sont dans le frigo. =
Waar zijn de flessen water? Zij staan in de koelkast.

Je gebruikt **il, elle, ils** en **elles** om personen of dingen te vervangen.

Jean et Luc sont à l'école. → **Ils** sont à l'école.

Jacques et Marianne sont à la plage. → **Ils** sont à la plage.

Antoinette et Sylvie sont à la maison. → **Elles** sont à la maison.

il + il	→	ils
il + elle	→	ils
elle + elle	→	elles

le of l' (m)	la of l' (f)	les (m)	les (f)
il	elle	ils	elles

schema 8

● ● ● Oefeningen *il, ils, elle, elles*

Vul in. Je kunt kiezen uit: **il, ils, elle** en **elles**.

- Où est la rue Legrand? ___ est près de la gare.
- Où sont les bottes? ___ sont dans le garage.
- Où est Karima? ___ est chez Pascal.
- Où sont les garçons? ___ sont dans la cuisine.
- Où est le vin rouge? ___ est dans le placard.

Vervang in de volgende zinnen de vetgedrukte woorden door *il, elle, ils* of *elles*.

- La maison de Jamal est au Maroc. **La maison de Jamal** est grande.
- Patrick ne trouve pas les chaussures de Félice. **Les chaussures** ne sont pas dans la chambre.
- Anne-Marie a une grande collection de timbres. **Les timbres** sont dans un album.
- Nicole cherche les papiers de papa. **Les papiers** sont sur la table.
- Dans l'appartement de Saïd il y a trois chambres. **Les chambres** ne sont pas très grandes.

5.3 Persoonlijk voornaamwoord als lijdend voorwerp

Ik zie het huis.

het huis = lijdend voorwerp

Ik zie jou.

jou = lijdend voorwerp

Il **me** voit. = Hij ziet **mij**.

Il **te** voit. = Hij ziet **jou**.

Il **le** voit. = Hij ziet **hem**. / Hij ziet **het**.

Il **la** voit. = Hij ziet **haar**. / Hij ziet **het**.

Il **nous** voit. = Hij ziet **ons**.

Il **vous** voit. = Hij ziet **jullie**. / Hij ziet **u**.

Il **les** voit. = Hij ziet **hen**. (personen) / Hij ziet **ze**. (dingen)

Elle **m'**aide. = Zij helpt **mij**.

Elle **t'**aide. = Zij helpt **jou**.

Elle **l'**aide. = Zij helpt **hem**. / Zij helpt **haar**.

me		a		m'
te		e		t'
le	vóór	i	→	l'
la		o		l'
		u		

Je zet **me**, **te**, **le**, **la**, **l'**, **nous**, **vous** en **les** direct vóór het eerste werkwoord in de zin.

● ● ● Oefening persoonlijk voornaamwoord als onderwerp en als lijdend voorwerp

Vul het juiste persoonlijk voornaamwoord in.

- 1 Où est le vélo? ___ n'est pas ici.
- 2 Tu as la valise? Non, je ne ___ ai pas.
- 3 Tu vois Anne et Marc? Oui, je ___ vois.
- 4 La porte est fermée? Oui, ___ est déjà fermée.
- 5 Où sont les soeurs de Patrick? ___ sont en vacances.
- 6 Je cherche encore les lunettes de papa. ___ ne sont pas sur la table?
- 7 Tu prends la voiture? Oui, je ___ prends.
- 8 Vous me cherchez? Oui, nous ___ cherchons.
- 9 Les poires sont chères? Oui, ___ sont chères.
- 10 Où sont monsieur et madame? ___ sont au cinéma.

5.4 Persoonlijk voornaamwoord als meewerkend voorwerp

Ik geef Piet een cadeau.

Piet = meewerkend voorwerp

Ik geef jou een cadeau.

jou = meewerkend voorwerp

Il **me** donne un cadeau.

= *Hij geeft (aan) mij een cadeau.*

Il **te** donne un cadeau.

= *Hij geeft (aan) jou een cadeau.*

Il **lui** donne un cadeau.

= *Hij geeft (aan) hem een cadeau. /*

Hij geeft (aan) haar een cadeau.

Il **nous** donne un cadeau.

= *Hij geeft (aan) ons een cadeau.*

Il **vous** donne un cadeau.

= *Hij geeft (aan) jullie een cadeau. /*

Hij geeft (aan) u een cadeau.

Il **leur** donne un cadeau.

= *Hij geeft hun (aan hen) een cadeau.*

		a		
		e		
me	vóór	i	→	m'
te		o	→	t'
		u		

Je zet **me, te, lui, nous, vous** en **leur** direct vóór het eerste werkwoord in de zin.

Voorlopig is dit even genoeg geweest wat betreft het persoonlijk voornaamwoord. In paragraaf 8 komen we op het persoonlijk voornaamwoord terug.

6 Bezittelijk voornaamwoord

Een bezittelijk voornaamwoord zegt iets over 'bezit':

- **mijn** boek
- **jouw** fiets
- **hun** auto's.

Mon frère s'appelle Louis.

= *Mijn broer heet Louis.*

Ma soeur s'appelle Elyce.

= *Mijn zus heet Elyce.*

Mes parents s'appellent Christine et Luc.

= *Mijn ouders heten Christine en Luc.*

Ton frère est souvent malade.

= *Jouw (Je) broer is vaak ziek.*

Ta soeur est dans la même classe que moi.

= *Jouw (Je) zus zit in dezelfde klas als ik.*

Tes parents sont au marché.

= *Jouw (Je) ouders zijn op de markt.*

Son grand-père a soixante-dix ans.

= *Zijn grootvader is zeventig jaar. /*

Haar grootvader is zeventig jaar.

Sa grand-mère est plus jeune.

= *Zijn grootmoeder is jonger. /*

Haar grootmoeder is jonger.

Ses grand-parents habitent à Bordeaux.

= *Zijn grootouders wonen in Bordeaux. /*

Haar grootouders wonen in Bordeaux.

Notre maison est petite.

Nos enfants habitent à l'étranger.

C'est **votre** bicyclette?

Ce sont **vos** clés.

Leur voiture est devant la maison.

Leurs enfants ne sont pas là.

= **Ons** huis is klein.

= **Onze** kinderen wonen in het buitenland.

= Is dat **uw** fiets? /

Is dat **jullie** fiets?

= Het zijn **uw** sleutels. /

Het zijn **jullie** sleutels.

= **Hun** auto staat voor het huis.

= **Hun** kinderen zijn er niet.

	le -woord of l' -woord (m en f)	la -woord	les -woord
mijn	mon	ma	mes
jouw	ton	ta	tes
zijn, haar	son	sa	ses
ons, onze	notre	notre	nos
jullie, uw	votre	votre	vos
hun	leur	leur	leurs

schema 9

In het Frans kijk je of het woord dat achter het bezittelijk voornaamwoord staat, een **le**-woord, **la**-woord of **les**-woord is.

mijn broer = mon frère (**frère** is een **le**-woord)

mijn zus = ma soeur (**soeur** is een **la**-woord)

Let op:

zijn broer = son frère

haar broer = son frère

● ● ● Oefeningen bezittelijk voornaamwoord

Welk bezittelijk voornaamwoord kies je?

- 1 _____ frère – jouw broer
- 2 _____ frère – mijn broer
- 3 _____ soeur – jouw zus
- 4 _____ soeurs – jouw zussen
- 5 _____ père – jouw vader
- 6 _____ père – haar vader, zijn vader
- 7 _____ mère – mijn moeder
- 8 _____ mère – jouw moeder
- 9 _____ vélo – haar fiets, zijn fiets
- 10 _____ livre – mijn boek
- 11 _____ livres – mijn boeken
- 12 _____ chambre – zijn kamer, haar kamer
- 13 _____ tante – jouw tante
- 14 _____ oncle – haar oom, zijn oom
- 15 _____ parents – jouw ouders

Vul het juiste bezittelijk voornaamwoord in.

- 1 _____ enfants – hun kinderen
- 2 _____ voiture – hun auto
- 3 _____ chien – jullie hond
- 4 _____ chats – onze katten
- 5 _____ jardin – hun tuin

Vertaal de woorden die tussen haakjes staan.

- 1 Bonjour Patrick. C'est _____ (*jouw*) famille?
- 2 Oui, voilà _____ (*mijn*) père.
- 3 Jamal est _____ (*mijn*) oncle et Isabelle est _____ (*mijn*) tante.
- 4 Arnold est _____ (*mijn*) cousin.
- 5 C'est _____ (*jouw*) chat?
- 6 Non, c'est _____ (*haar*) chat.
- 7 Et la voiture? C'est _____ (*jullie*) voiture?
- 8 Non, c'est _____ (*hun*) voiture.

7 Aanwijzend voornaamwoord

De aanwijzende voornaamwoorden in het Nederlands ken je vast al wel:

- deze
- die
- dit
- dat.

Een aanwijzend voornaamwoord 'wijst' iets/iemand aan.

Ce garçon s'appelle Ramir. = **Deze / Die** jongen heet Ramir.

Cet ami habite à Londres. = **Deze / Die** vriend woont in Londen.

Cette fille s'appelle Samira. = **Dit / Dat** meisje heet Samira.

Ces amis habitent à Paris. = **Deze / Die** vrienden wonen in Parijs.

le-woord	l'-woord (m)	la-woord of l'-woord (f)	les-woord
ce	cet	cette	ces

schema 10

● ● ● Oefening aanwijzend voornaamwoord

Welk aanwijzend voornaamwoord kies je?

- ___ hôtel n'est pas cher.
- ___ maisons sont belles.
- ___ école est loin.
- ___ homme ne vient pas.
- Demandez le chemin à ___ agent.
- ___ enfant est le fils de ___ monsieur et de ___ dame.
- ___ soir il y a un bon film.
- Tu viens avec moi ___ après-midi?
- ___ lettre est pour un ami.
- ___ agenda est à moi.

8 Persoonlijk voornaamwoord: vervolg

8.1 Persoonlijk voornaamwoord: losstaand, na voorzetsels en na c'est

je	→ moi	= ik, mij
tu	→ toi	= jij, jou
il	→ lui	= hij, hem
elle	→ elle	= zij, haar
nous	→ nous	= wij, ons
vous	→ vous	= u, jullie
ils	→ eux	= zij, hen
elles	→ elles	= zij, hen

a Losstaand, dat wil zeggen: zonder werkwoord:

Qui a fait cela? **Toi!** Non, **lui!** = *Wie heeft dat gedaan? Jij? Nee, hij!*

b Na voorzetsels:

Tu veux danser **avec moi?** = *Wil je met mij dansen?*

Ce cadeau est **pour elle.** = *Dit cadeau is voor haar.*

Sans toi je ne m'amuse pas. = *Zonder jou vind ik het niet leuk.*

Voorzetsels zijn: *in, aan, uit, op, onder, boven, langs* enzovoort.
(Denk maar aan: *in de kast, uit de kast, op de kast* enzovoort.)

c Na c'est:

Qui est-ce? C'est **moi.** = *Wie is dat? Ik ben 't.*

● ● ● Oefening persoonlijk voornaamwoord (alle vormen)

Vervang de vetgedrukte woorden door een persoonlijk voornaamwoord.

Als het nodig is, moet je ook de volgorde van de woorden veranderen!

- 1 Le professeur raconte une histoire **à ses élèves.**
- 2 Ce cadeau est pour **Marianne.**
- 3 Il aide **ses amis.**
- 4 Elle écrit une carte postale **à ses parents.**
- 5 **Jeannette et Nicole** ne sont pas là.
- 6 Non, il est pour **Emille.**
- 7 Nous quittons **l'école** à trois heures.
- 8 Tu donnes **les fleurs** à ton amie.
- 9 **Mes parents** sont au cinéma.
- 10 **Ce pizza** est pour moi.

8.2 En

Vous achetez un kilo **de viande**? = *Koopt u een kilo vlees?*
Oui, j'**en** achète un kilo. = *Ja, ik koop (er) een kilo (van).*

Vous avez des **cadeaux**? = *Hebt u cadeaus?*
Oui, j'**en** ai deux. = *Ja, ik heb er twee.*

Vous parlez **de mon travail**? = *Praat u over mijn werk?*
Oui, j'**en** parle. = *Ja, ik praat erover.*

en = *er, ervan, erover*

en vervangt **de**
du
de la + zelfstandig naamwoord
de l'
des

8.3 Y

Je vais **à Paris**. = *Ik ga naar Parijs.*
J'**y** vais. = *Ik ga erheen.*

Ils sont **dans le jardin**. = *Ze zijn in de tuin.*
Ils **y** sont. = *Ze zijn er(in).*

Je ne pense pas **à mon travail**. = *Ik denk niet aan mijn werk.*
Je n'**y** pense pas. = *Ik denk er niet aan.*

y = *er, erheen, erin, eraan, erop* enzovoort

y vervangt **à**
dans + zelfstandig naamwoord
sur
(enzovoort)

y vervangt **de**
du
de la + zelfstandig naamwoord
de l'
des

9 Betrekkelijk voornaamwoord

9.1 Wat is een betrekkelijk voornaamwoord?

Met een betrekkelijk voornaamwoord verwijst je naar een woord of een groepje woorden dat al eerder genoemd is.

- 1 De man die daar fietst.
die = betrekkelijk voornaamwoord
die verwijst naar *de man*
- 2 Het boek dat in mijn tas zit.
dat = betrekkelijk voornaamwoord
dat verwijst naar *het boek*
- 3 De vrouw die u daar ziet lopen.
die = betrekkelijk voornaamwoord
die verwijst naar *de vrouw*
- 4 Het liedje dat je hoort.
dat = betrekkelijk voornaamwoord
dat verwijst naar *het liedje*

Het betrekkelijk voornaamwoord kan onderwerp of lijdend voorwerp zijn.
En het betrekkelijk voornaamwoord kan verwijzen naar personen of dingen.

Zin 1: **die** is onderwerp, verwijst naar een persoon (*de man*).

Zin 2: **dat** is onderwerp, verwijst naar een ding (*het boek*).

Zin 3: **die** is lijdend voorwerp, verwijst naar een persoon (*de vrouw*).

Zin 4: **dat** is lijdend voorwerp, verwijst naar een ding (*het liedje*).

9.2 Betrekkelijk voornaamwoord als onderwerp en als lijdend voorwerp

betrekkelijk voornaamwoord als onderwerp → **qui** voor personen en dingen
betrekkelijk voornaamwoord als lijdend voorwerp → **que** voor personen en dingen

Le livre **qui** se trouve sur la table. = *Het boek **dat** op tafel ligt.*
L'élève **qui** travaille. = *De leerling **die** werkt.*

La maison **que** vous voyez. = *Het huis **dat** u ziet.*
L'homme **que** vous voyez. = *De man **die** u ziet.*

● ● ● Oefening betrekkelijk voornaamwoord

Vul in. Je mag kiezen tussen **qui** en **que**.

- 1 L'homme ___ travaille.
- 2 La chanson ___ vous entendez.
- 3 Les gens ___ vont venir chez nous.
- 4 La fille ___ a oublié son livre.
- 5 Le sac ___ je ne trouve pas.

10 Vragend voornaamwoord

De vragende voornaamwoorden in het Nederlands ken je wel. Het zijn:

- wie
- wat
- welk(e).

Wie

korte vorm	lange vorm	
Qui a frappé?	Qui est-ce qui a frappé?	Wie heeft geklopt?
Qui vois-tu?	Qui est-ce que tu vois?	Wie zie je?
A qui pensez-vous?	A qui est-ce que vous pensez?	Aan wie denkt u?

schema 11

Wat

korte vorm	lange vorm	
	Qu'est-ce qui est arrivé?	Wat is er gebeurd?
Que voulez-vous?	Qu'est-ce que vous voulez?	Wat wilt u?
A quoi penses-tu?	A quoi est-ce que tu penses?	Waar aan (Aan wat) denk je?

schema 12

Welk(e)

le-woord of l'-woord (m)	la-woord of l'-woord (f)	les-woord (m)	les-woord (f)
quel	quelle	quels	quelles

schema 13

In het Frans kijk je of het woord dat achter **welk(e)** komt, een **le**-woord, **la**-woord of **les**-woord (m of f) is om de juiste vorm te kiezen.

Quel âge as-tu? = *Hoe oud ben je?*

Quelle heure est-il? = *Hoe laat is het?*

Quels films préfères-tu? = *Aan welke films geef je de voorkeur?*

Quelles chansons ont gagné? = *Welke liedjes hebben gewonnen?*

Quel est ton chanteur préféré? = *Wie is je lievelingszanger?*

Quelle est ta chanteuse préférée? = *Wie is je lievelingszangeres?*

● ● ● Oefening vragend voornaamwoord

Zoek het woord dat past bij de vraag en bij het antwoord.

- 1 A _____ pensez-vous? Je pense aux vacances.
- 2 _____ est son nom? Son nom est Samir Prudent.
- 3 _____ Cathérine a invité? Elle a invité ses amis.
- 4 _____ est parti hier? Luc.
- 5 _____ tu as vendu? J'ai vendu mes livres.

11 Tout: alle vormen

tout pays = *elk land*
toute province = *elke provincie*

tout le pays = *het hele land*
toute la province = *de hele provincie*
tous les pays = *alle landen*
toutes les provinces = *alle provincies*

tout ..... = *elk(e)* .....
toute .....

tout le .....
toute la ..... = *hele, alle* .....
tous les ..... (m)
toutes les ..... (f)

Tout est perdu. = *Alles is verloren.*
Tous sont partis. = *Allen zijn vertrokken.*

tout → *dingen*
tous → *personen*

● ● ● Oefening tout

Hoe zeg je in het Nederlands:

- 1 J'ai vu toute la ville.
- 2 Nous étions tous là.
- 3 Il a lu tout le livre.
- 4 C'est tout.
- 5 Tous mes amis sont en vacances.

12 Getallen

12.1 Hoofdtelwoorden

- 1 un
- 2 deux
- 3 trois
- 4 quatre
- 5 cinq
- 6 six
- 7 sept
- 8 huit
- 9 neuf
- 10 dix
- 11 onze
- 12 douze
- 13 treize
- 14 quatorze
- 15 quinze
- 16 seize
- 17 dix-sept
- 18 dix-huit
- 19 dix-neuf
- 20 vingt
- 21 vingt **et** un
- 22 vingt-deux
- 23 vingt-trois
- 30 trente
- 31 trente **et** un
- 32 trente-deux
- 33 trente-trois
- 40 quarante
- 41 quarante **et** un
- 42 quarante-deux
- 43 quarante-trois

- 50 cinquante
- 51 cinquante **et** un
- 52 cinquante-deux
- 53 cinquante-trois
- 60 soixante
- 61 soixante **et** un
- 62 soixante-deux
- 63 soixante-trois
- 70 soixante-dix
- 71 soixante **et** onze
- 72 soixante-douze
- 73 soixante-treize
- 80 quatre-vingts
- 81 quatre-vingt-un
- 82 quatre-vingt-deux
- 83 quatre-vingt-trois
- 90 quatre-vingt-dix
- 91 quatre-vingt-onze
- 92 quatre-vingt-douze
- 93 quatre-vingt-treize
- 100 cent
- 101 cent un
- 102 cent deux
- 103 cent trois
- 200 deux cents
- 201 deux cent un
- 202 deux cent deux
- 203 deux cent trois
- 300 trois cents
- 301 trois cent un
- 1000 mille

12.2 Rangtelwoorden

1e premier, première	6e sixième
2e deuxième (second, seconde)	7e septième
3e troisième	8e huitième
4e quatrième	9e neuvième
5e cinquième	10e dixième

le premier livre = *het eerste boek*
 la première semaine = *de eerste week*

13 Vragende zinnen maken

In het Frans kun je op drie manieren een zin vragend maken:

- 1 Je kunt zinnen vragend maken door je stem te laten stijgen aan het einde van de zin.

Voorbeeld: Tu connais ce film? = Ken je die film?

- 2 Je kunt eerst het werkwoord noemen en daarachter het onderwerp.

Voorbeeld: Connais-tu ce film? = Ken je die film?

- 3 Je kunt **est-ce que** voor de zin zetten. In dit geval blijft de volgorde hetzelfde als bij een niet-vragende zin.

Voorbeeld: Est-ce que tu connais ce film? = Ken je die film?

14 Ontkenning

Il mange. = Hij eet.

Il **ne** mange **pas**. = Hij eet niet.

Elle est là? = Is zij er?

Non, elle **n'**est pas **là**. = Nee, zij is er niet.

Tu habites à Lyon? = Woon jij in Lyon?

Non, je **n'**habite **pas** à Lyon. = Nee, ik woon niet in Lyon.

*Niet is in het Frans: **ne** (werkwoord) **pas**.*

Ne staat vóór het werkwoord, **pas** er meteen achter.

Als er een klinker of een 'stomme h' na **ne** komt, verandert **ne** in **n'**.

Andere ontkenningen:

- **ne ... jamais**

Je ne danse jamais. = Ik dans nooit.

- **ne ... plus**

Il ne va plus au cinéma. = Hij gaat niet meer naar de bioscoop.

Oefening ontkenning

Maak de volgende zinnetjes ontkenkend. Gebruik *ne ... pas*.

- 1 Je joue au basket.
- 2 J'aime lire.
- 3 Ils sont là.
- 4 Il a mangé trop.
- 5 Ça coûte cher.

15 Regelmatige werkwoorden op *er*

Werkwoorden zijn: *lopen, fietsen, lezen, gaan, denken* enzovoort.
Je kunt werkwoorden vervoegen:

lopen

ik loop
jij loopt
hij/zij loopt
wij lopen
jullie lopen
zij lopen

Dit rijtje staat in de tegenwoordige tijd. Je kunt dit rijtje ook in andere tijden zetten:

Voltooid tijd

ik heb gelopen
enzovoort

Verleden tijd

ik liep
enzovoort

Toekomende tijd

ik zal lopen
enzovoort

Dit zijn de belangrijkste tijden van de werkwoorden. In de volgende paragrafen komen ze aan bod. In het Frans heten die tijden zo:

- 1 **présent** = *tegenwoordige tijd*
- 2 **passé composé** = *voltooid tijd*
- 3 **imparfait** = *verleden tijd*
- 4 **futur** = *toekomende tijd*.

Zowel in het Frans als in het Nederlands heb je te maken met regelmatige en onregelmatige werkwoorden.

In het Nederlands is bijvoorbeeld het werkwoord *werken* regelmatig:

ik werk
ik heb gewerkt
ik werkte
ik zal werken

Het werkwoord *zijn* is onregelmatig:

ik ben
ik ben geweest
ik was
ik zal zijn

De onregelmatige Franse werkwoorden zullen we in hoofdstuk 18 behandelen.

In het Frans bestaan er drie groepen regelmatige werkwoorden: werkwoorden op **er**, **re** en **ir**. Als je de vier tijden van één regelmatig werkwoord op **er** kent, ken je die tijden ook van alle andere regelmatige werkwoorden op **er**. Dat geldt ook voor werkwoorden op **re** en **ir**. Dit bespaart je een hoop leerwerk!

15.1 Regelmatige werkwoorden op *er*: tegenwoordige tijd

Heel belangrijk is dat je weet wat de stam van een werkwoord is. In het Nederlands eindigen regelmatige werkwoorden vaak op **en**. Als je van zo'n werkwoord **en** afhaalt, houd je de stam over. Vaak is dat de ikvorm. Achter de stam komen verschillende uitgangen.

werken

ik werk

jij werkt

hij/zij werkt

wij werken

jullie werken

zij werken

In het Frans heb je ook een stam met daarachter de uitgangen.

travailler (= werken)

je travaille *ik werk*

tu travailles *jij werkt*

il/elle travaille *hij/zij werkt*

nous travaillons *wij werken*

vous travaillez *jullie werken, u werkt*

ils/elles travaillent *zij werken*

Je maakt de stam van regelmatige werkwoorden op **er** door **er** eraf te halen.

Uitgangen tegenwoordige tijd werkwoorden op *er*

je → e

tu → es

il/elle → e

nous → ons

vous → ez

ils/elles → ent

Bij **on** komt dezelfde uitgang als bij **il** en **elle**. Dit geldt voor alle werkwoorden.

Iets over de uitspraak: de vormen van **je**, **tu**, **il**, **elle**, **ils** en **elles** spreek je op dezelfde manier uit: je hoort de **e**, **es** en **ent** (de uitgangen) nauwelijks. De vormen van **nous** en **vous** gaan wat uitspraak betreft anders: daar hoor je de uitgangen wel.

15.2 Regelmatige werkwoorden op *er*: voltooide tijd

We nemen weer het werkwoord *werken*. De voltooide tijd gaat in het Nederlands zo:

werken

ik heb gewerkt

jij hebt gewerkt

hij/zij heeft gewerkt

wij hebben gewerkt

jullie hebben gewerkt

zij hebben gewerkt

Gewerkt noem je het *voltooid deelwoord*. In het Nederlands begint zo'n voltooid deelwoord vaak met *ge*. Maar alleen aan een voltooid deelwoord heb je niet genoeg om de voltooide tijd te maken. Je hebt een extra werkwoord nodig dat daarbij helpt. In het Nederlands, en ook in het Frans, zijn dat de werkwoorden *hebben* en *zijn*, oftewel *avoir* en *être*. Je noemt ze ook wel hulpwerkwoorden.

Avoir en **être** zijn onregelmatige werkwoorden.

In het Frans gaat de voltooide tijd zo:

travailler (= werken)

j'ai travaillé

ik heb gewerkt

tu as travaillé

jij hebt gewerkt

il/elle a travaillé

hij/zij heeft gewerkt

nous avons travaillé

wij hebben gewerkt

vous avez travaillé

jullie hebben gewerkt, u hebt gewerkt

ils/elles ont travaillé

zij hebben gewerkt

Het voltooid deelwoord van regelmatige werkwoorden op **er** maak je door achter de stam (= hele werkwoord zonder **er**) een **é** te zetten.

Het rijtje van de tegenwoordige tijd van **avoir** wordt nog een keer uitgelegd in paragraaf 18.1.

Nu zeg je: Ik heb gewerkt, maar: Ik ben gegaan. **Heb** komt van het werkwoord **hebben**, **ben** komt van het werkwoord **zijn**. In het Frans is dat ook zo.

tomber (= vallen)

je suis tombé/tombée

tu es tombé/tombée

il est tombé

elle est tombée

nous sommes tombés/tombées

vous êtes tombé/tombée,

vous êtes tombés/tombées

ils sont tombés

elles sont tombées

*ik ben gevallen**jij bent gevallen**hij is gevallen**zij is gevallen**wij zijn gevallen**jullie zijn gevallen,**u bent gevallen**zij zijn gevallen**zij zijn gevallen*

Het rijtje van **être** wordt nog een keer uitgelegd in paragraaf 18.2.

In het rijtje van **tomber** in de voltooid tijd zie je dat er soms een **e**, een **s** of **es** achter het voltooid deelwoord komt. Die letters worden wel geschreven, maar je spreekt ze niet uit.

15.3 Regelmatige werkwoorden op *er*: verleden tijd

We nemen weer het werkwoord *werken*.

De verleden tijd gaat in het Nederlands als volgt:

werken

ik werkte

jij werkte

hij/zij werkte

wij werkten

jullie werkten

zij werkten

Ook hier speelt de stam weer een grote rol. Eerst de stam opschrijven (**er** van het hele werkwoord afhalen), dan de uitgang erachter zetten. In het Frans gaat het als volgt:

travailler (= werken)

je travaillais

tu travaillais

il/elle travaillait

nous travaillions

vous travailliez

ils/elles travaillaient

*ik werkte**jij werkte**hij/zij werkte**wij werkten**jullie werkten, u werkte**zij werkten*

Uitgangen verleden tijd regelmatige werkwoorden op er

je	→	ais
tu	→	ais
il/elle	→	ait
nous	→	ions
vous	→	iez
ils/elles	→	aient

Iets over de uitspraak: de vormen van **je**, **tu**, **il**, **elle**, **ils** en **elles** spreek je weer op dezelfde manier uit. De vormen van **nous** en **vous** klinken anders.

15.4 Regelmatige werkwoorden op er: toekomstige tijd

We nemen nog een keer het werkwoord *werken*.
In het Nederlands gaat de toekomstige tijd als volgt:

werken

ik zal werken
jij zult werken
hij/zij zal werken
wij zullen werken
jullie zullen werken
zij zullen werken

In het Nederlands heb je een extra werkwoord nodig om de toekomstige tijd te maken. In het Frans kun je dat ook zo doen. Dan is het extra werkwoord **aller** (een onregelmatig werkwoord). Deze mogelijkheid bestaat bij alle werkwoorden. De toekomstige tijd met een extra werkwoord noem je de **futur proche**:

travailler (= werken)

je vais travailler	<i>ik zal werken</i>
tu vas travailler	<i>jij zult werken</i>
il/elle va travailler	<i>hij/zij zal werken</i>
nous allons travailler	<i>wij zullen werken</i>
vous allez travailler	<i>jullie zullen werken, u zult werken</i>
ils/elles vont travailler	<i>zij zullen werken</i>

Maar een extra werkwoord is in het Frans niet per se nodig. Je kunt de toekomstige tijd ook maken door de uitgangen voor de toekomstige tijd achter het hele werkwoord te zetten. Deze toekomstige tijd noem je de **futur simple**:

travailler (= werken)

je travaillera**i**

tu travaillera**s**

il/elle travaillera

nous travaillera**ons**

vous travaillera**rez**

ils/elles travaillera**ont**

ik zal werken

jij zult werken

hij/zij zal werken

wij zullen werken

jullie zullen werken, u zult werken

zij zullen werken

Uitgangen toekomstige tijd regelmatige werkwoorden op er

je → ai

tu → as

il/elle → a

nous → ons

vous → ez

ils/elles → ont

16 Regelmatige werkwoorden op re

16.1 Regelmatige werkwoorden op re: tegenwoordige tijd

vendre (= verkopen)

je vends

tu vends

il/elle vend

nous vend**ons**

vous vend**ez**

ils/elles vend**ent**

ik verkoop

jij verkoopt

hij/zij verkoopt

wij verkopen

jullie verkopen, u verkoopt

zij verkopen

Bij regelmatige werkwoorden op **re** maak je de stam door **re** eraf te halen. Achter de stam komen de uitgangen.

Uitgangen tegenwoordige tijd regelmatige werkwoorden op re

je → s

tu → s

il/elle → -

nous → ons

vous → ez

ils/elles → ent

16.2 Regelmatige werkwoorden op **re**: voltooid tijd

vendre (= verkopen)

j'ai vendu	<i>ik heb verkocht</i>
tu as vendu	<i>jij hebt verkocht</i>
il/elle a vendu	<i>hij/zij heeft verkocht</i>
nous avons vendu	<i>wij hebben verkocht</i>
vous avez vendu	<i>jullie hebben verkocht, u hebt verkocht</i>
ils/elles ont vendu	<i>zij hebben verkocht</i>

Voor het voltooid deelwoord van de regelmatige werkwoorden op **re** zet je achter de stam (hele werkwoord zonder **re**) een **u**.

16.3 Regelmatige werkwoorden op **re**: verleden tijd

vendre (= verkopen)

je vendais	<i>ik verkocht</i>
tu vendais	<i>jij verkocht</i>
il/elle vendait	<i>hij/zij verkocht</i>
nous vendions	<i>wij verkochten</i>
vous vendiez	<i>jullie verkochten, u verkocht</i>
ils/elles vendaient	<i>zij verkochten</i>

Achter de stam (hele werkwoord zonder **re**) komen de uitgangen.

Uitgangen verleden tijd regelmatige werkwoorden op re

je	→	ais
tu	→	ais
il/elle	→	ait
nous	→	ions
vous	→	iez
ils/elles	→	aient

16.4 Regelmatige werkwoorden op **re**: toekomstige tijd

vendre (= verkopen)

je vendrai	<i>ik zal verkopen</i>
tu vendras	<i>jij zult verkopen</i>
il/elle vendra	<i>hij/zij zal verkopen</i>
nous vendrons	<i>wij zullen verkopen</i>
vous vendrez	<i>jullie zullen verkopen, u zult verkopen</i>
ils/elles vendront	<i>zij zullen verkopen</i>

De uitgangen voor de toekomstige tijd worden in principe achter het hele werkwoord gezet.

Alleen valt bij de werkwoorden op **re** de **e** weg.

Uitgangen toekomstige tijd regelmatige werkwoorden op *re*

je	→	ai
tu	→	as
il/elle	→	a
nous	→	ons
vous	→	ez
ils/elles	→	ont

17 Regelmatige werkwoorden op *ir*

17.1 Regelmatige werkwoorden op *ir*: tegenwoordige tijd

punir (= straffen)

je punis	<i>ik straf</i>
tu punis	<i>jij straft</i>
il/elle punit	<i>hij/zij straft</i>
nous punissons	<i>wij straffen</i>
vous punissez	<i>jullie straffen, u straft</i>
ils/elles punissent	<i>zij straffen</i>

Bij regelmatige werkwoorden op **ir** maak je de stam door **ir** eraf te halen. Achter de stam komen de uitgangen.

Uitgangen tegenwoordige tijd regelmatige werkwoorden op *ir*

je	→	is
tu	→	is
il/elle	→	it
nous	→	issons
vous	→	issez
ils/elles	→	issent

17.2 Regelmatige werkwoorden op *ir*: voltooide tijd

punir (= straffen)

j'ai puni	<i>ik heb gestraft</i>
tu as puni	<i>jij hebt gestraft</i>
il/elle a puni	<i>hij/zij heeft gestraft</i>
nous avons puni	<i>wij hebben gestraft</i>
vous avez puni	<i>jullie hebben gestraft, u hebt gestraft</i>
ils/elles ont puni	<i>zij hebben gestraft</i>

Voor het voltooid deelwoord van de regelmatige werkwoorden op **ir** zet je achter de stam (hele werkwoord zonder **ir**) een **i**.

17.3 Regelmatige werkwoorden op *ir*: verleden tijd

punir (= straffen)

je punissais	<i>ik strafte</i>
tu punissais	<i>jij strafte</i>
il/elle punissait	<i>hij/zij strafte</i>
nous punissions	<i>wij straffen</i>
vous punissiez	<i>jullie straffen, u strafte</i>
ils/elles punissaient	<i>zij straffen</i>

Achter de stam (hele werkwoord zonder **ir**) komen de uitgangen.

Uitgangen verleden tijd regelmatige werkwoorden op *ir*

je	→	issais
tu	→	issais
il/elle	→	issait
nous	→	issions
vous	→	issiez
ils/elles	→	issaient

17.4 Regelmatige werkwoorden op *ir*: toekomstige tijd

punir (= straffen)

je punirai	<i>ik zal straffen</i>
tu puniras	<i>jij zult straffen</i>
il/elle punira	<i>hij/zij zal straffen</i>
nous punirons	<i>wij zullen straffen</i>
vous punirez	<i>jullie zullen straffen, u zult straffen</i>
ils/elles puniront	<i>zij zullen straffen</i>

De uitgangen voor de toekomstige tijd worden achter het hele werkwoord gezet.

Uitgangen toekomstige tijd regelmatige werkwoorden op *ir*

je	→	ai
tu	→	as
il/elle	→	a
nous	→	ons
vous	→	ez
ils/elles	→	ont

18 Onregelmatige werkwoorden

Onregelmatige werkwoorden gaan niet volgens een bepaalde regel.

Je zult de verschillende tijden van de onregelmatige werkwoorden gewoon uit je hoofd moeten leren.

18.1 Avoir

avoir = hebben

tegenwoordige tijd

j'ai	<i>ik heb</i>
tu as	<i>jij hebt</i>
il/elle a	<i>hij/zij heeft</i>
nous avons	<i>wij hebben</i>
vous avez	<i>jullie hebben, u hebt</i>
ils/elles ont	<i>zij hebben</i>

voltooide tijd

j'ai eu	<i>ik heb gehad</i>
tu as eu	<i>jij hebt gehad</i>
il/elle a eu	<i>hij/zij heeft gehad</i>
nous avons eu	<i>wij hebben gehad</i>
vous avez eu	<i>jullie hebben gehad, u hebt gehad</i>
ils/elles ont eu	<i>zij hebben gehad</i>

verleden tijd

j'avais	<i>ik had</i>
tu avais	<i>jij had</i>
il/elle avait	<i>hij/zij had</i>
nous avions	<i>wij hadden</i>
vous aviez	<i>jullie hadden, u had</i>
ils/elles avaient	<i>zij hadden</i>

toekomende tijd

j'aurai	<i>ik zal hebben</i>
tu auras	<i>jij zult hebben</i>
il/elle aura	<i>hij/zij zal hebben</i>
nous aurons	<i>wij zullen hebben</i>
vous aurez	<i>jullie zullen hebben, u zult hebben</i>
ils/elles auront	<i>zij zullen hebben</i>

18.2 Etre

être = zijn

tegenwoordige tijd

je suis	<i>ik ben</i>
tu es	<i>jij bent</i>
il/elle est	<i>hij/zij is</i>
nous sommes	<i>wij zijn</i>
vous êtes	<i>jullie zijn, u bent</i>
ils/elles sont	<i>zij zijn</i>

voltooide tijd

j'ai été	<i>ik ben geweest</i>
tu as été	<i>jij bent geweest</i>
il/elle a été	<i>hij/zij is geweest</i>
nous avons été	<i>wij zijn geweest</i>
vous avez été	<i>jullie zijn geweest, u bent geweest</i>
ils/elles ont été	<i>zij zijn geweest</i>

verleden tijd

j'étais	<i>ik was</i>
tu étais	<i>jij was</i>
il/elle était	<i>hij/zij was</i>
nous étions	<i>wij waren</i>
vous étiez	<i>jullie waren, u was</i>
ils/elles étaient	<i>zij waren</i>

toekomstige tijd

je serai	<i>ik zal zijn</i>
tu seras	<i>jij zult zijn</i>
il/elle sera	<i>hij/zij zal zijn</i>
nous serons	<i>wij zullen zijn</i>
vous serez	<i>jullie zullen zijn, u zult zijn</i>
ils/elles seront	<i>zij zullen zijn</i>

18.3 Aller

aller = gaan

tegenwoordige tijd

je vais	<i>ik ga</i>
tu vas	<i>jij gaat</i>
il/elle va	<i>hij/zij gaat</i>
nous allons	<i>wij gaan</i>
vous allez	<i>jullie gaan, u gaat</i>
ils/elles vont	<i>zij gaan</i>

voltooid tijd

je suis allé/allée	<i>ik ben gegaan</i>
tu es allé/allée	<i>jij bent gegaan</i>
il est allé	<i>hij is gegaan</i>
elle est allée	<i>zij is gegaan</i>
nous sommes allés/allées	<i>wij zijn gegaan</i>
vous êtes allés/allées,	<i>jullie zijn gegaan,</i>
vous êtes allé/allée	<i>u bent gegaan</i>
ils sont allés	<i>zij zijn gegaan</i>
elles sont allées	<i>zij zijn gegaan</i>

verleden tijd

j'allais	<i>ik ging</i>
tu allais	<i>jij ging</i>
il/elle allait	<i>hij/zij ging</i>
nous allions	<i>wij gingen</i>
vous alliez	<i>jullie gingen, u ging</i>
ils/elles allaient	<i>zij gingen</i>

toekomstige tijd

j'irai	<i>ik zal gaan</i>
tu iras	<i>jij zult gaan</i>
il/elle ira	<i>hij/zij zal gaan</i>
nous irons	<i>wij zullen gaan</i>
vous irez	<i>jullie zullen gaan, u zult gaan</i>
ils/elles iront	<i>zij zullen gaan</i>

18.4 Faire

faire = maken, doen

tegenwoordige tijd

je fais	<i>ik maak, ik doe</i>
tu fais	<i>jij maakt, jij doet</i>
il/elle fait	<i>hij/zij maakt, hij/zij doet</i>
nous faisons	<i>wij maken, wij doen</i>
vous faites	<i>jullie maken, jullie doen /</i>
	<i>u maakt, u doet</i>
ils/elles font	<i>zij maken, zij doen</i>

voltooide tijd

j'ai fait	<i>ik heb gemaakt, ik heb gedaan</i>
tu as fait	<i>jij hebt gemaakt, jij hebt gedaan</i>
il/elle a fait	<i>hij/zij heeft gemaakt, hij/zij heeft gedaan</i>
nous avons fait	<i>wij hebben gemaakt, wij hebben gedaan</i>
vous avez fait	<i>jullie hebben gemaakt, jullie hebben gedaan /</i>
	<i>u hebt gemaakt, u hebt gedaan</i>
ils/elles ont fait	<i>zij hebben gemaakt, zij hebben gedaan</i>

verleden tijd

je faisais	<i>ik maakte, ik deed</i>
tu faisais	<i>jij maakte, jij deed</i>
il/elle faisait	<i>hij/zij maakte, hij/zij deed</i>
nous faisions	<i>wij maakten, wij deden</i>
vous faisiez	<i>jullie maakten, jullie deden /</i>
	<i>u maakte, u deed</i>
ils/elles faisaient	<i>zij maakten, zij deden</i>

toekomende tijd

je ferai	<i>ik zal maken, ik zal doen</i>
tu feras	<i>jij zult maken, jij zult doen</i>
il/elle fera	<i>hij/zij zal maken, hij/zij zal doen</i>
nous ferons	<i>wij zullen maken, wij zullen doen</i>
vous ferez	<i>jullie zullen maken, jullie zullen doen /</i>
	<i>u zult maken, u zult doen</i>
ils/elles feront	<i>zij zullen maken, zij zullen doen</i>

18.5 Vouloir

vouloir = willen

tegenwoordige tijd

je veux	<i>ik wil</i>
tu veux	<i>jij wilt</i>
il/elle veut	<i>hij/zij wil</i>
nous voulons	<i>wij willen</i>
vous voulez	<i>jullie willen, u wilt</i>
ils/elles veulent	<i>zij willen</i>

voltooide tijd

j'ai voulu	<i>ik heb gewild</i>
tu as voulu	<i>jij hebt gewild</i>
il/elle a voulu	<i>hij/zij heeft gewild</i>
nous avons voulu	<i>wij hebben gewild</i>
vous avez voulu	<i>jullie hebben gewild, u hebt gewild</i>
ils/elles ont voulu	<i>zij hebben gewild</i>

verleden tijd

je voulais	<i>ik wilde</i>
tu voulais	<i>jij wilde</i>
il/elle voulait	<i>hij/zij wilde</i>
nous voulions	<i>wij wilden</i>
vous vouliez	<i>jullie wilden, u wilde</i>
ils/elles voulaient	<i>zij wilden</i>

toekomende tijd

je voudrai	<i>ik zal willen</i>
tu voudras	<i>jij zult willen</i>
il/elle voudra	<i>hij/zij zal willen</i>
nous voudrons	<i>wij zullen willen</i>
vous voudrez	<i>jullie zullen willen, u zult willen</i>
ils/elles voudront	<i>zij zullen willen</i>

18.6 Pouvoir

pouvoir = kunnen

tegenwoordige tijd

je peux	<i>ik kan</i>
tu peux	<i>jij kunt</i>
il/elle peut	<i>hij/zij kan</i>
nous pouvons	<i>wij kunnen</i>
vous pouvez	<i>jullie kunnen, u kunt</i>
ils/elles peuvent	<i>zij kunnen</i>

voltooid tijd

j'ai pu	<i>ik heb gekund</i>
tu as pu	<i>jij hebt gekund</i>
il/elle a pu	<i>hij/zij heeft gekund</i>
nous avons pu	<i>wij hebben gekund</i>
vous avez pu	<i>jullie hebben gekund, u hebt gekund</i>
ils/elles ont pu	<i>zij hebben gekund</i>

verleden tijd

je pouvais	<i>ik kon</i>
tu pouvais	<i>jij kon</i>
il/elle pouvait	<i>hij/zij kon</i>
nous pouvions	<i>wij konden</i>
vous pouviez	<i>jullie konden, u kon</i>
ils/elles pouvaient	<i>zij konden</i>

toekomstige tijd

je pourrai	<i>ik zal kunnen</i>
tu pourras	<i>jij zult kunnen</i>
il/elle pourra	<i>hij/zij zal kunnen</i>
nous pourrons	<i>wij zullen kunnen</i>
vous pourrez	<i>jullie zullen kunnen, u zult kunnen</i>
ils/elles pourront	<i>zij zullen kunnen</i>

18.7 Savoir

savoir = weten, kunnen (in staat zijn)

tegenwoordige tijd

je sais	<i>ik weet, ik kan</i>
tu sais	<i>jij weet, jij kunt</i>
il/elle sait	<i>hij/zij weet, hij/zij kan</i>
nous savons	<i>wij weten, wij kunnen</i>
vous savez	<i>jullie weten, jullie kunnen / u weet, u kunt</i>
ils/elles savent	<i>zij weten, zij kunnen</i>

voltooidte tijd

j'ai su	<i>ik heb geweten, ik heb gekund</i>
tu as su	<i>jij hebt geweten, jij hebt gekund</i>
il/elle a su	<i>hij/zij heeft geweten, hij/zij heeft gekund</i>
nous avons su	<i>wij hebben geweten, wij hebben gekund</i>
vous avez su	<i>jullie hebben geweten, jullie hebben gekund / u hebt geweten, u hebt gekund</i>
ils/elles ont su	<i>zij hebben geweten, zij hebben gekund</i>

verleden tijd

je savais	<i>ik wist, ik kon</i>
tu savais	<i>jij wist, jij kon</i>
il/elle savait	<i>hij/zij wist, hij/zij kon</i>
nous savions	<i>wij wisten, wij konden</i>
vous saviez	<i>jullie wisten, jullie konden / u wist, u kon</i>
ils/elles savaient	<i>zij wisten, zij konden</i>

toekomende tijd

je saurai	<i>ik zal weten, ik zal kunnen</i>
tu sauras	<i>jij zult weten, jij zult kunnen</i>
il/elle saura	<i>hij/zij zal weten, hij/zij zal kunnen</i>
nous saurons	<i>wij zullen weten, wij zullen kunnen</i>
vous saurez	<i>jullie zullen weten, jullie zullen kunnen / u zult weten, u zult kunnen</i>
ils/elles sauront	<i>zij zullen weten</i>

18.8 Venir

venir = komen

tegenwoordige tijd

je viens
tu viens
il/elle vient
nous venons
vous venez
ils/elles viennent

*ik kom
jij komt
hij/zij komt
wij komen
jullie komen, u komt
zij komen*

voltooide tijd

je suis venu/venue
tu es venu/venue
il est venu
elle est venue
nous sommes venus/venues
vous êtes venus/venues,
vous êtes venu/venue
ils sont venus
elles sont venues

*ik ben gekomen
jij bent gekomen
hij is gekomen
zij is gekomen
wij zijn gekomen
jullie zijn gekomen,
u bent gekomen
zij zijn gekomen
zij zijn gekomen*

verleden tijd

je venais
tu venais
il/elle venait
nous venions
vous veniez
ils/elles venaient

*ik kwam
jij kwam
hij/zij kwam
wij kwamen
jullie kwamen, u kwam
zij kwamen*

toekomende tijd

je viendrai
tu viendras
il/elle viendra
nous viendrons
vous viendrez
ils/elles viendront

*ik zal komen
jij zult komen
hij/zij zal komen
wij zullen komen
jullie zullen komen, u zult komen
zij zullen komen*

18.9 Voir

voir = zien

tegenwoordige tijd

je vois	<i>ik zie</i>
tu vois	<i>jij ziet</i>
il/elle voit	<i>hij/zij ziet</i>
nous voyons	<i>wij zien</i>
vous voyez	<i>jullie zien, u ziet</i>
ils/elles voient	<i>zij zien</i>

voltooide tijd

j'ai vu	<i>ik heb gezien</i>
tu as vu	<i>jij hebt gezien</i>
il/elle a vu	<i>hij/zij heeft gezien</i>
nous avons vu	<i>wij hebben gezien</i>
vous avez vu	<i>jullie hebben gezien, u hebt gezien</i>
ils/elles ont vu	<i>zij hebben gezien</i>

verleden tijd

je voyais	<i>ik zag</i>
tu voyais	<i>jij zag</i>
il/elle voyait	<i>hij/zij zag</i>
nous voyions	<i>wij zagen</i>
vous voyiez	<i>jullie zagen, u zag</i>
ils/elles voyaient	<i>zij zagen</i>

toekomstige tijd

je verrai	<i>ik zal zien</i>
tu verras	<i>jij zult zien</i>
il/elle verra	<i>hij/zij zal zien</i>
nous verrons	<i>wij zullen zien</i>
vous verrez	<i>jullie zullen zien, u zult zien</i>
ils/elles verront	<i>zij zullen zien</i>

18.10 Partir

partir = vertrekken

tegenwoordige tijd

je pars	<i>ik vertrek</i>
tu pars	<i>jij vertrekt</i>
il/elle part	<i>hij/zij vertrekt</i>
nous partons	<i>wij vertrekken</i>
vous partez	<i>jullie vertrekken, u vertrekt</i>
ils/elles partent	<i>zij vertrekken</i>

voltooide tijd

je suis parti/partie	<i>ik ben vertrokken</i>
tu es parti/partie	<i>jij bent vertrokken</i>
il est parti	<i>hij is vertrokken</i>
elle est partie	<i>zij is vertrokken</i>
nous sommes partis/parties	<i>wij zijn vertrokken</i>
vous êtes partis/parties,	<i>jullie zijn vertrokken,</i>
vous êtes parti/partie	<i>u bent vertrokken</i>
ils sont partis	<i>zij zijn vertrokken</i>
elles sont parties	<i>zij zijn vertrokken</i>

verleden tijd

je partais	<i>ik vertrok</i>
tu partais	<i>jij vertrok</i>
il/elle partait	<i>hij/zij vertrok</i>
nous partions	<i>wij vertrokken</i>
vous partiez	<i>jullie vertrokken, u vertrok</i>
ils/elles partaient	<i>zij vertrokken</i>

toekomende tijd

je partirai	<i>ik zal vertrekken</i>
tu partiras	<i>jij zult vertrekken</i>
il/elle partira	<i>hij/zij zal vertrekken</i>
nous partirons	<i>wij zullen vertrekken</i>
vous partirez	<i>jullie zullen vertrekken, u zult vertrekken</i>
ils/elles partiront	<i>zij zullen vertrekken</i>

18.11 Prendre

prendre = nemen

tegenwoordige tijd

je prends	<i>ik neem</i>
tu prends	<i>jij neemt</i>
il/elle prend	<i>hij/zij neemt</i>
nous prenons	<i>wij nemen</i>
vous prenez	<i>jullie nemen, u neemt</i>
ils/elles prennent	<i>zij nemen</i>

voltooide tijd

j'ai pris	<i>ik heb genomen</i>
tu as pris	<i>jij hebt genomen</i>
il/elle a pris	<i>hij/zij heeft genomen</i>
nous avons pris	<i>wij hebben genomen</i>
vous avez pris	<i>jullie hebben genomen, u hebt genomen</i>
ils/elles ont pris	<i>zij hebben genomen</i>

verleden tijd

je prenais	<i>ik nam</i>
tu prenais	<i>jij nam</i>
il/elle prenait	<i>hij/zij nam</i>
nous prenions	<i>wij namen</i>
vous preniez	<i>jullie namen, u nam</i>
ils/elles prenaient	<i>zij namen</i>

toekomstige tijd

je prendrai	<i>ik zal nemen</i>
tu prendras	<i>jij zult nemen</i>
il/elle prendra	<i>hij/zij zal nemen</i>
nous prendrons	<i>wij zullen nemen</i>
vous prendrez	<i>jullie zullen nemen, u zult nemen</i>
ils/elles prendront	<i>zij zullen nemen</i>

18.12 Connaître

connaître = kennen

tegenwoordige tijd

je connais	<i>ik ken</i>
tu connais	<i>jij kent</i>
il/elle connaît	<i>hij/zij kent</i>
nous connaissons	<i>wij kennen</i>
vous connaissez	<i>jullie kennen, u kent</i>
ils/elles connaissent	<i>zij kennen</i>

voltooide tijd

j'ai connu	<i>ik heb gekend</i>
tu as connu	<i>jij hebt gekend</i>
il/elle a connu	<i>hij/zij heeft gekend</i>
nous avons connu	<i>wij hebben gekend</i>
vous avez connu	<i>jullie hebben gekend, u hebt gekend</i>
ils/elles ont connu	<i>zij hebben gekend</i>

verleden tijd

je connaissais	<i>ik kende</i>
tu connaissais	<i>jij kende</i>
il/elle connaissait	<i>hij/zij kende</i>
nous connaissions	<i>wij kenden</i>
vous connaissiez	<i>jullie kenden, u kende</i>
ils/elles connaissaient	<i>zij kenden</i>

toekomstige tijd

je connaîtrai	<i>ik zal kennen</i>
tu connaîtras	<i>jij zult kennen</i>
il/elle connaîtra	<i>hij/zij zal kennen</i>
nous connaîtrons	<i>wij zullen kennen</i>
vous connaîtrez	<i>jullie zullen kennen, u zult kennen</i>
ils/elles connaîtront	<i>zij zullen kennen</i>

18.13 Lire

lire = lezen

tegenwoordige tijd

je lis	<i>ik lees</i>
tu lis	<i>jij leest</i>
il/elle lit	<i>hij/zij leest</i>
nous lisons	<i>wij lezen</i>
vous lisez	<i>jullie lezen, u leest</i>
ils/elles lisent	<i>zij lezen</i>

voltooide tijd

j'ai lu	<i>ik heb gelezen</i>
tu as lu	<i>jij hebt gelezen</i>
il/elle a lu	<i>hij/zij heeft gelezen</i>
nous avons lu	<i>wij hebben gelezen</i>
vous avez lu	<i>jullie hebben gelezen, u hebt gelezen</i>
ils/elles ont lu	<i>zij hebben gelezen</i>

verleden tijd

je lisais	<i>ik las</i>
tu lisais	<i>jij las</i>
il/elle lisait	<i>hij/zij las</i>
nous lisions	<i>wij lasen</i>
vous lisiez	<i>jullie lasen, u las</i>
ils/elles lisaient	<i>zij lasen</i>

toekomstige tijd

je lirai	<i>ik zal lezen</i>
tu liras	<i>jij zult lezen</i>
il/elle lira	<i>hij/zij zal lezen</i>
nous lirons	<i>wij zullen lezen</i>
vous lirez	<i>jullie zullen lezen, u zult lezen</i>
ils/elles liront	<i>zij zullen lezen</i>

18.14 Dire

dire = zeggen

tegenwoordige tijd

je dis	<i>ik zeg</i>
tu dis	<i>jij zegt</i>
il/elle dit	<i>hij/zij zegt</i>
nous disons	<i>wij zeggen</i>
vous dites	<i>jullie zeggen, u zegt</i>
ils/elles disent	<i>zij zeggen</i>

voltooide tijd

j'ai dit	<i>ik heb gezegd</i>
tu as dit	<i>jij hebt gezegd</i>
il/elle a dit	<i>hij/zij heeft gezegd</i>
nous avons dit	<i>wij hebben gezegd</i>
vous avez dit	<i>jullie hebben gezegd, u hebt gezegd</i>
ils/elles ont dit	<i>zij hebben gezegd</i>

verleden tijd

je disais	<i>ik zei</i>
tu disais	<i>jij zei</i>
il/elle disait	<i>hij/zij zei</i>
nous disions	<i>wij zeiden</i>
vous disiez	<i>jullie zeiden, u zei</i>
ils/elles disaient	<i>zij zeiden</i>

toekomende tijd

je dirai	<i>ik zal zeggen</i>
tu diras	<i>jij zult zeggen</i>
il/elle dira	<i>hij/zij zal zeggen</i>
nous dirons	<i>wij zullen zeggen</i>
vous direz	<i>jullie zullen zeggen, u zult zeggen</i>
ils/elles diront	<i>zij zullen zeggen</i>

19 Wederkerende werkwoorden (werkwoorden met *zich* ervoor)

se tromper = zich vergissen

Dit is een regelmatig werkwoord op **er** en wordt dus net zo vervoegd als **travailler** (zie paragraaf 15.1 t/m 15.4).

Maar de voltooiden tijd van wederkerende werkwoorden wordt altijd vervoegd met **être**! Kijk maar:

tegenwoordige tijd

je me trompe
tu te trompes
il/elle se trompe
nous nous trompons
vous vous trompez
ils/elles se trompent

ik vergis me
jij vergist je
hij/zij vergist zich
wij vergissen ons
jullie vergissen je, u vergist u
zij vergissen zich

voltooiden tijd

je me suis trompé/trompée
tu t'es trompé/trompée
il s'est trompé
elle s'est trompée
nous nous sommes trompés/trompées
vous vous êtes trompés/trompées,
vous vous êtes trompé/trompée
ils se sont trompés
elles se sont trompées

ik heb me vergist
jij hebt je vergist
hij heeft zich vergist
zij heeft zich vergist
wij hebben ons vergist
jullie hebben je vergist,
u hebt u vergist
zij hebben zich vergist
zij hebben zich vergist

20 Gebiedende wijs

Ga naar huis!

Houden jullie nu eens op!

Wees stil!

In bovenstaande zinnen worden bevelen, opdrachten gegeven. Hiervoor wordt de gebiedende wijs gebruikt. In het Frans noem je dat de **impératif**.

Je maakt de gebiedende wijs door uit de tegenwoordige tijd de vormen van **je**, **nous** of **vous** te nemen en daar **je**, **nous** of **vous** voor weg te laten:

je travaille → Travaille! = *Werk!*
nous travaillons → Travaillons! = *Laten we werken!*
vous travaillez → Travaillez! = *Werk!*